

Розділ VIII

Зміст інструментарію кращого регулювання

Різні розділи у цьому посібнику з Кращого регулювання доповнюються наступними інструментами¹, які містять більш детальну інформацію.

Загальні принципи Кращого Регулювання	
1	Принципи кращого регулювання
2	Збирання фактичних даних
3	Субсидіарність та пропорційність
Як проводити оцінку впливу?	
4	У яких випадках потрібен вплив??
5	Які кроки слід виконати для ОВ?
6	ОВ для програм фінансування та фінансових інструментів
7	Вимоги ОВ до угод про соціальне партнерство
8	Формат звіту з ОВ
9	Як провести пропорційну ОВ?
10	Консультації стейкхолдерів у контексті ОВ
11	Як аналізувати проблеми?
12	Оцінка та управління ризиками
13	Як встановлювати цілі?
14	Як визначати варіанти політики?
15	Вибір інструменту політики
Як визначати вплив в рамках оцінки впливу, оцінки доцільності та перевірки відповідності	
16	Визначення/Класифікація впливу
17	Вплив на галузеву конкурентоспроможність
18	Вплив на дослідження та інновації
19	Тест малого підприємництва
20	Вплив на конкуренцію
21	Вплив на внутрішній ринок
22	Вплив на зовнішню торгівлю та інвестиції
23	Вплив на ІКТ, цифрову економіку та суспільство
24	Основні права та права людини

¹ http://ec.europa.eu/smart-regulation/index_en.htm

25	Вплив на зайнятість, умови праці, розподіл доходів та нерівність
26	Вплив на освіту, культуру та молодь
27	Вплив на здоров'я
28	Вплив на споживачів
29	Територіальні впливи
30	Вплив на країни, що розвиваються
31	Вплив на ефективність використання ресурсів
Реалізація, транспонування та підготовка пропозицій	
32	План реалізації
33	Перевірка транспонування
34	Складання пояснювального меморандуму
Моніторинг реалізації	
35	Механізми та показники моніторингу
Оцінка доцільності та перевірка відповідності	
36	Що таке оцінка доцільності та коли вона потрібна?
37	Підготовка оцінки доцільності
38	Планування: план систематичної оцінки доцільності (5 років)
39	Створення Міжвідомчої Керуючої Групи
40	Складання дорожньої карти з оцінки доцільності
41	Розробка оцінки доцільності
42	Визначення критеріїв та питань оцінки доцільності
43	Які основні впливи слід розглянути?
44	Консультація стейкхолдерів в рамках оцінки доцільності
45	Проведення оцінки доцільності
46	Завершення Оцінки Якості
47	Робочий документ персоналу з оцінки доцільності
48	Поширення результатів оцінки доцільності
49	Плани наступних заходів
Консультація зі стейкхолдерами	
50	Інструменти консультації зі стейкхолдерами
Методи, моделі та витрати і переваги	
51	Типологія витрат та переваг
52	Методи оцінки витрат та переваг
53	Стандартна модель витрат для оцінки адміністративних витрат
54	Використання ставок дисконтування

55	Корисні аналітичні методи для порівняння варіантів політики або оцінки ефективності існуючих заходів політики
56	Використання аналітичних моделей у ОВ або у оцінці доцільності
57	Багатокритеріальний аналіз
58	Аналіз життєвого циклу
59	Використання наочних посібників

Глосарій

Термін	Значення
<i>Програма Порядку денного</i>	Програма порядку денного (ПП) є інструментом Комісії для управління та відстеження найважливіших ініціатив, які має затвердити Колегія. ПП забезпечує інформацію щодо термінів та змісту, процедури прийняття, посилання на дорожні карти (у відповідних випадках) та вказує, чи розробляються Оцінка впливу (ОВ) та/або План реалізації (ПР).
<i>Застосування</i>	Застосування означає фактичне введення вимог законодавства в повсякденну практику після набуття чинності. Положення ЄС застосовуються безпосередньо з дати набуття чинності, правила, викладені у Директивах ЄС, будуть застосовуватися лише з дати набуття чинності національного закону, яким Директива ЄС була транспонована до національного законодавства. Застосування охоплює транспонування та реалізацію.
<i>Консультація</i>	Консультація надає характеристику процесу збору відгуків, коментарів, фактів або інших даних щодо певного заходу політики з боку інших суб'єктів або в рамках Комісії (міжвідомча консультація) або поза межами Комісії (консультації із стейкхолдерами).
<i>Стратегія консультації</i>	Стратегія консультації визначає один або декілька підходів для з'ясування думки стейкхолдерів стосовно даного питання. У стратегії визначаються відповідні стейкхолдери для нової ініціативи, що розробляє Комісія, та відповідні методи, інструменти та терміни проведення консультаційних заходів. Наприклад, громадські онлайн консультації можуть бути доповнені такими методами, як семінари, засідання, листи тощо. Інформація щодо стратегії консультації надається у дорожній карті.
<i>Оцінка доцільності / звіт з оцінки доцільності</i>	Оцінка доцільності – це оцінка ефективності, результативності, узгодженості, актуальності та європейської доданої вартості в рамках одного окремого заходу політики ЄС. Інформація щодо роботи в рамках оцінки доцільності та її термінів надається у дорожній карті. Звіт з оцінки доцільності (РД Персоналу), у якому презентуються результати та висновки оцінювання, готує головна служба. Якість основних звітів з оцінки доцільності перевіряє Рада з Регуляторної Експертизи згідно до вимог відповідних методичних вказівок до публікації та / або передачі законодавчому органу в рамках офіційного звіту Комісії.
<i>Перевірка відповідності / звіт з перевірки відповідності</i>	Перевірка відповідності – це оцінка ефективності, результативності, узгодженості, актуальності та європейської доданої вартості в рамках цілого ряду відповідних заходів ЄС у сфері політики/бізнес-секторі. Вона визначає надмірне навантаження, невідповідність та застарілі або неефективні заходи та допомагає визначити сукупний вплив законодавства. Звіт з перевірки відповідності (РП Персоналу), у якому презентуються результати перевірки, готує головна служба. Якість основних звітів з перевірки відповідності перевіряє Рада з Регуляторної Експертизи згідно до вимог відповідних методичних вказівок до публікації та / або передачі законодавчому органу в рамках офіційного звіту Комісії.
<i>Вихід за межі необхідного</i>	Вихід за межі необхідного описує процес, за допомогою якого державачлен, що має транспонувати Директиви ЄС до свого національного законодавства, використовує можливість застосовувати додаткові вимоги, зобов'язання або стандарти по відношенню до своїх національних законів, які виходять за рамки вимог або стандартів, передбачених у законодавстві ЄС, що транспонується.

<i>Вплив</i>	В рамках процесу оцінки впливу термін «вплив» описує всі зміни, які, як очікується, відбудуться через впровадження та застосування певного варіанту/заходу політики. Такі впливи можуть мати місце протягом різних часових періодів, впливати на різних суб'єктів та бути відповідними до різних рівнів (місцевого, регіонального, національного та ЄС). В рамках оцінювання доцільності, під впливом маються на увазі зміни, пов'язані з конкретним заходом, що відбуваються в довгостроковій перспективі.
<i>Оцінка впливу/звіт з оцінки впливу</i>	Оцінка впливу є комплексним процесом для оцінки та порівняння переваг ряду варіантів політики, призначених для вирішення чітко визначеної проблеми. Це допомога у прийнятті політичного рішення, а не його заміна. У дорожній карті повідомляється, чи передбачається проведення оцінки впливу, або обґрунтовується, чому вона не здійснюється. Звіт з оцінки впливу представляє собою РД Персоналу, у якому презентуються результати процесу оцінки впливу та який готується головною службою. Він сприяє прийняттю рішень в рамках Європейської Комісії та передається до законодавчого органу після ухвалення відповідної ініціативи Колегією. Якість кожного звіту з перевіряє Рада з Регуляторної Експертизи згідно до вимог відповідних методичних вказівок.
<i>Реалізація</i>	Реалізація описує процес забезпечення того, що положення законодавства ЄС можуть бути застосовані у повному обсязі. У випадку Директив ЄС це відбувається шляхом транспонування їх вимог до національного законодавства; у випадку інших заходів політики ЄС, таких як Регламенти або Рішення, можуть знадобитися інші заходи (наприклад, для Регламентів – узгодження інших законодавчих актів, яких Регламент не торгається безпосередньо, але впливає на них опосередковано, з визначеннями та вимогами Регламенту). У той час, як законодавство ЄС має бути правильно транспоновано, воно також має бути належним чином застосовано для досягнення бажаних цілей політики.
<i>План реалізації</i>	План реалізації – це РД Персоналу, підготовлений з метою сприяння реалізації певних нових Директив або Регламентів Комісією або країною-членом. Він супроводжує будь-яку оцінку впливу та саму пропозицію. У ньому визначаються потреби у процесі реалізації та дії, необхідні для різних суб'єктів, для забезпечення своєчасної, ефективної та послідовної реалізації. У дорожній карті надається інформація щодо того, чи був створений План реалізації.
<i>Початкова Оцінка Впливу</i>	Початкова оцінка впливу – це початковий опис проблеми, її основних факторів, цілей політики, варіантів політики, а також економічних, соціальних та екологічних наслідків цих варіантів політики. Вона забезпечує комплексну основу для надання відгуків, інформації та думок з боку стейкхолдерів.
<i>Міжвідомча (керівна) група</i>	Міжвідомча група є групою представників Комісії від декількох ГД або служб, яка обговорює пріоритетні багатосторонні питання, а також спрямовує та контролює елементи процесу формування політики, що вимагають взаємодії між декількома ГД та іншими службами Комісії. Міжвідомчі керівні групи потрібні для підготовки великих ініціатив, що передбачають проведення оцінок впливу, консультацій зі стейкхолдерами, оцінки доцільності та перевірки відповідності.
<i>Ініціатива</i>	Ініціатива є інструментом політики, що розробляється на рівні ЄС для вирішення конкретної проблеми або суспільної потреби. У ході оцінки впливу будуть оцінені всі варіанти з метою інформування політичного змісту ініціативи.
<i>Нормативне втручання</i>	Нормативне втручання використовується як загальний термін для характеристики широкого спектру дій ЄС, у тому числі витратні та невитратні заходи, законодавство, плани дій, мережі та установи.

<i>Логіка нормативного втручання</i>	Логіка нормативного втручання є логічним зв'язком між проблемою, яка потребує вирішення (або мета, яку потрібно досягти), основними чинниками проблеми та наявними варіантами політики (чи вже вжитими діями на рівні ЄС) з метою вирішення проблеми або досягнення мети. Ця логіка втручання використовується як для майбутніх оцінок впливу, так і для ретроспективного оцінювання доцільності.
<i>Моніторинг</i>	Моніторинг характеризує процес відстеження реалізації та застосування законодавства ЄС Комісією або хід впровадження програм фінансування.
<i>REFIT</i>	REFIT – це Програма Європейської Комісії з Регуляторної відповідності та ефективності, що була започаткована у грудні 2012 р. В рамках програми REFIT вживаються заходи, ціллю яких є зробити законодавство ЄС більш простим, зрозумілим, ефективним та менш витратним, що сприяє створенню чіткої, стабільної, найменш обтяжливої та найбільш передбачуваної регуляторної бази з метою підтримки росту та зайнятості.
<i>Рада з Регуляторної Експертизи</i>	Орган в рамках Комісії, який ретельно вивчає проекти звітів з оцінок впливу, а також основних ретроспективних оцінювань доцільності та надає свої висновки підвищення їх якості або надання рекомендацій на майбутнє.
<i>Дорожня карта</i>	Дорожня карта - це інструмент для підтвердження політичного затвердження ініціативи, яку готує Комісія, та інформування стейкхолдерів щодо запланованої консультативної діяльності, оцінок впливу, оцінювань доцільності, перевірок відповідності. Вона публікується Генеральним Секретаріатом на веб-сайті Комісії на початковому етапі та допомагає стейкхолдерам надавати вчасні та ефективні дані у процесі формування політики.
<i>МСП</i>	МСП – це аббревіатура для мікро-, малих і середніх підприємств (МСП). У Рекомендації Комісії 2003/361 МСП визначається як підприємства, на яких працює менше 250 чоловік і які мають річний оборот, що не перевищує 50 млн. євро, та/або річний баланс, що не перевищує 43 млн. євро.
<i>Стейкхолдер</i>	Стейкхолдер – це будь-яка фізична або юридична особа, на яку впливає, якої торкається або зачіпляє будь-яким іншим чином захід втручання ЄС.
<i>Транспонування</i>	Транспонування характеризує процес включення прав та обов'язків, викладених у Директиві ЄС, до національного законодавства, тим самим надаючи юридичну силу положенням Директиви. Комісія може вживати заходів, якщо держава-член не транспонує законодавство ЄС та/або не повідомляє Комісію щодо вжитих заходів. У разі відсутності або часткового транспонування Комісія може розпочати формальне порушення процедури та решті-решт, передати справу держави-члену до Європейського Суду.